

ความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการผลิตผลงานทางวิชาการ

ของครุภำพไทยระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษา ๕

นายพ่อน เปรมพันธุ์

คู่มือวิทยาธุรกิจ
อุปกรณ์ผ้าวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้านหลักสูตรปรัชญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิรัยนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย อุบลราชธานีมหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๓๔

ISBN 947-579-546-1

ลิบสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย อุบลราชธานีมหาวิทยาลัย

017348

丁10312817

NEEDS FOR ACADEMIC WORK PRODUCTION COMPETENCY DEVELOPMENT
OF THAI LANGUAGE TEACHERS AT THE SECONDARY EDUCATION LEVEL,
EDUCATIONAL REGION FIVE

Mr. Forn Premphund

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุปกรณ์และวัสดุ
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-546-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการผลิตผลงานทางวิชาการของคุณภาษาไทย
ระดับมัธยมศึกษา เอกการศึกษา ๕
ไทย นายพ่อน เปรมพันธุ์
ภาควิชา มัธยมศึกษา^๑
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เพียรชوب

บัญชีดิวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา^๒
 ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... *นายพ่อน เปรมพันธุ์* ..... คณะกรรมการด้านบัญชีดิวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *ดร. อรุณรัตน์ พัฒนา* ..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์สายใจ อินทรัมพรรย์)

..... *ดร. สุจริต เพียรชوب* ..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เพียรชوب)

..... *ดร. อรุณรัตน์ พัฒนา* ..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์พร้อมพรผล อุดมสิน)

..... *ดร. สุจริต เพียรชوب* ..... กรรมการ

(อาจารย์พรพิพิพ ศิริสมบูรณ์เวช)

ห้อง เปรีบันธุ์ : ความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการผลิตผลงานทางวิชาการ
ของครุภำปไทยระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษา ๕ (NEEDS FOR ACADEMIC WORK PRODUCTION
COMPETENCY DEVELOPMENT OF THAI LANGUAGE TEACHERS AT THE SECONDARY EDUCATION
LEVEL, EDUCATIONAL REGION FIVE) อ.ที่ปรึกษา : ศ.ดร.สุจาริค เพียรชอน. 151 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการผลิตผลงาน
ทางวิชาการของครุภำปไทยในด้านความรู้และวิธีการในด้านการแต่งตัว หนังสือเรียน หนังสือส่งเสริม
การอ่าน การเขียนเอกสารประกอบการสอน การเขียนแบบฝึก การทำวิจัย การเขียนบทความและการ
ผลิตสื่อและสิ่งประดิษฐ์ ตัวอย่างประชากรเป็นครุภำปไทยในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๕
จำนวน 46 โรงเรียน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามจำนวน 250 ฉบับ ไปยังตัวอย่างประชากรและได้รับ
แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 220 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.00 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ¹
ค่ามัชฌิเมเลขณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ผลการวิจัยพบว่า

ครุภำปไทยมีความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการผลิตผลงานทางวิชาการมากในการ
แต่งตัว การแต่งหนังสือเรียน การแต่งหนังสือส่งเสริมการอ่าน การเขียนเอกสารประกอบการสอน
การเขียนแบบฝึก การทำวิจัย การเขียนบทความ และการผลิตสื่อและสิ่งประดิษฐ์ ทั้งในด้านความรู้และ
ด้านวิธีการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... มัธยมศึกษา
สาขาวิชา ..... การสอนภาษาไทย
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนักศึกษา ..... พ. ๑๒๓๔๕
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... ดร. สมชาย พัน

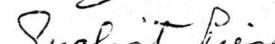
พิมพ์ครั้งที่ ๑ ปี พ.ศ.๒๕๖๓ จำนวน ๑๐๐ หน้า ค่าใช้จ่ายต่อชุด ๘๐ บาท จัดทำโดย บ้านเรียนภาษาไทย

**FORN PREMPHUND : NEEDS FOR ACADEMIC WORK PRODUCTION COMPETENCY
DEVELOPMENT OF THAI LANGUAGE TEACHERS AT THE SECONDARY EDUCATION LEVEL.
EDUCATIONAL REGION FIVE. Thesis Advisor : Prof.Dr.Sucharit Pienchob,
Ed.D. : 151 pp.**

The purpose of this research was to investigate the needs for academic work production competency development of Thai Language teachers in the aspects of knowledge and method in composing a book, a textbook, a supplementary reader ; the instructional materials and exercise book ; in doing a research ; in writing an article and in producing audio-visual materials and invention. The sample of this study were Thai language teachers from 46 schools under the jurisdiction of the Department of secondary Education, educational region five. The 250 questionnaires were sent to Thai teachers and 220 which was 88.00 % were obtained. The returned data were analyzed by means of percentage, arithmetic mean and standard deviation, then presented in tables and descriptive forms.

The results revealed that Thai language teachers needed academic work production competency development composing a book, a textbook, supplementary reader ; the instructional materials and exercise book ; in doing a research ; in writing an article and in producing audio-visual materials and invention at the high level.

ภาควิชา ..... มัธยมศึกษา
สาขาวิชา ..... การสอนภาษาไทย
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนักศึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... Sucharit Pienchob

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของศาสตราจารย์ ดร.สุจิริต เพียรชุม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งเสียเวลาอ่าใจใส่และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์มาตั้งแต่เริ่มต้น ผู้วิจัยรักษาซึ่งในความกรุณาอันยิ่งนี้ จึงขอรับมอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอรับมอบพระคุณในความห่วงใยของรองศาสตราจารย์สายใจ อินทรัมพรย์ ประชาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์พร้อมพรรภ อุดมสิน และอาจารย์พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้ข้อคิดและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วย ที่เพื่อทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากผู้วิจัยขอรับมอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน คือ นายศิริ สุนคาสิทธิ นายทองพุด บุญอ่อง นายวิเชียร ประยูรชาติ นางสาวปราลี สินธุสอาด และนายสมชาย เทพแสง ที่เสียเวลาให้คำแนะนำอันดียิ่งในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม และขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน และครุภำพไทยทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ครั้งนี้

ขอรับรำลึกถึงพระคุณของคุณพ่อและคุณแม่ ผู้ซึ่งเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่งในชีวิตของผู้วิจัย และขอบใจน้อง ๆ ที่เคยให้กำลังใจเสมอมา ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อและเอื้ออาทรของคณาจารย์ และนักเรียนแห่งโรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก คุณอุทัยวรรณ วิสุทธากุล ตลอดจน พี่ เพื่อน และน้อง ๆ แห่งภาคมัธยมศึกษาทุกคน

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ให้ทุนส่วนหนึ่งสนับสนุนการวิจัย ครั้งนี้

พ่อน เพرمพันธ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๓
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๔
กิตติกรรมประกาศ	๖
สารบัญตาราง	๗

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....

สมรรถภาพทั่วไปของครู	7
สมรรถภาพของครุภาษาไทย	9
สมรรถภาพของครูในการผลิตผลงานทางวิชาการ	10
ตำรา	12
ลักษณะของตำราที่ดี	13
ขั้นตอนการเขียนตำรา	14
หนังสือเรียน	18
ลักษณะของหนังสือเรียนที่ดี	19
ขั้นตอนการเขียนหนังสือเรียน	21
หลักเกณฑ์ในการเลือกภาพประกอบ	25

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
หนังสือส่งเสริมการอ่าน	26
ประเภทของการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน	27
ขั้นตอนการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน	27
องค์ประกอบที่สำคัญในการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน	28
เอกสารประกอบการสอน	31
แบบฝึก	32
การสร้างแบบฝึก	33
การวิจัย	34
ประเภทของการวิจัย	35
ลักษณะของงานวิจัยที่ดี	37
ขั้นตอนการทำวิจัย	38
บทความ	40
ประเภทของบทความทั่วไป	41
บทความทางวิชาการ	43
องค์ประกอบของบทความทางวิชาการ	44
หลักการเขียนบทความทั่วไป	46
ลักษณะของบทความที่ดี	47
วิธีการหาเนื้อหามาเขียนบทความ	47
วิธีเลือกเรื่องที่จะเขียนบทความ	48
ภาษาที่ใช้ในการเขียนบทความ	48
สื่อและสิ่งประดิษฐ์	49

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

๑	ชุดการสอน	50
	ขั้นตอนการผลิตชุดการสอน	52
	การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน	53
	บทเรียนสำเร็จรูป	55
	ขั้นตอนการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป	56
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	58
	งานวิจัยในประเทศไทย	58
	งานวิจัยต่างประเทศ	75
3	วิธีดำเนินการวิจัย	78
	การศึกษาค้นคว้า	78
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	78
	กลุ่มตัวอย่างประชากร	79
	เก็บรวบรวมข้อมูล	81
	วิเคราะห์ข้อมูล	81
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	84
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	106
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	106
	ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย	106
	วิธีดำเนินการวิจัย	106
	การวิเคราะห์ข้อมูล	107
	สรุปผลการวิจัย	107

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

อภิปรายผลการวิจัย	110
ข้อเสนอแนะ	114
เอกสารอ้างอิง	117
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ	127
ภาคผนวก ข. รายชื่อโรงเรียนที่ใช้เป็นตัวอย่างประชากร	128
ภาคผนวก ค. หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	131
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	133
ประวัติผู้เขียน	151

**ศูนย์วิทยาทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

สารบัญสาระ

ตารางที่

หน้า

1 แสดงจำนวนโรงเรียนและครุภาษาไทยสังกัดกองการมัชณศึกษา ที่เป็นตัวอย่างประชากร จำแนกเป็นรายจังหวัด	80
2 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	84
3 ค่ามัชณิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของครุภาษาไทยเกี่ยวกับ ความต้องการการเสริมสมรรถภาพด้านความรู้ความสามารถในการแต่งคำรา	87
4 ค่ามัชณิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของครุภาษาไทยเกี่ยวกับ ความต้องการการเสริมสมรรถภาพด้านความรู้ความสามารถในการแต่ง หนังสือเรียน	90
5 ค่ามัชณิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของครุภาษาไทยเกี่ยวกับ ความต้องการการเสริมสมรรถภาพด้านความรู้ความสามารถในการ แต่งหนังสือส่งเสริมการอ่าน	92
6 ค่ามัชณิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของครุภาษาไทยเกี่ยวกับ ความต้องการการเสริมสมรรถภาพด้านความรู้ความสามารถในการ เขียนเอกสารประกอบการสอน	94
7 ค่ามัชณิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของครุภาษาไทยเกี่ยวกับ ความต้องการการเสริมสมรรถภาพด้านความรู้ความสามารถในการ เขียนแบบฟิก	96
8 ค่ามัชณิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของครุภาษาไทยเกี่ยวกับ ความต้องการการเสริมสมรรถภาพด้านความรู้ความสามารถในการวิจัย	98
9 ค่ามัชณิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของครุภาษาไทยเกี่ยวกับ ความต้องการการเสริมสมรรถภาพด้านความรู้ความสามารถในการเขียนบทความ ..	100
10 ค่ามัชณิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของครุภาษาไทยเกี่ยวกับ ความต้องการการเสริมสมรรถภาพด้านความรู้ความสามารถในการผลิตผลงาน ทางวิชาการ ประเภทสื่อและสิ่งประดิษฐ์	102